

ПРОТОКОЛ № 15

На 19.09.2025 г., Комисия, назначена със Заповед VI-64/23.06.2025 г. на Председателя на БАН, чл.-кор. Евелина Славчева, в състав:

Председател: доц. Екатерина Салкова Гетова

Членове:

1. акад. Красимир Тодоров Атанасов
2. проф. Галя Марчева Станева
3. чл.-кор. Мирослав Иванов Дачев, външен за БАН
4. проф. Петя Любомирова Кабакчиева, външен за БАН

Комисията посети Института по роботика (ИР) – БАН с цел извършване на проверка на документацията, свързана с акредитацията на докторските програми (ДП). На базата на предоставената документация и проведената проверка, комисията констатира следното:

I. Извършена проверка

Комисията установи, че ИР–БАН разполага с:

- разработени квалификационни характеристики на докторските програми (част от тях приети, други в процес на приемане от Научния съвет до края на 2025 г.);
- отделни учебни планове за всяка ДП;
- типов договор за докторантура, който е наличен във всяко лично досие;
- индивидуални учебни планове, подписани от всички заинтересовани страни;
- частично функционираща система за контрол на обучението чрез годишни отчети, атестационни карти и научни сесии;
- процес на подготовка за въвеждане на ежегоден самоконтрол от Научния секретар и служител „Човешки ресурси“;
- анкети за докторантите, включени в картите за тримесечни отчети, както и проект за онлайн анкета;
- документация за анкетиране на работодатели, като предстои провеждането на проучване до края на 2025 г.;
- електронно досие на докторанта – в процес на подготовка;

- краткосрочни и дългосрочни мобилности, реализирани по програма „Еразъм+“
- система от правила за академична етика, предстояща за представяне на докторантите до края на 2025 г.;
- декларация за оригиналност на дисертационните трудове и проверка за плагиатство чрез специализиран софтуер, като предстои въвеждане на протокол от проверките;
- провеждани конкурси за докторанти и наличие на актуализирани документи за кандидатстване и защита;
- съвместни проекти и докторантури с университети в страната и чужбина.

II. Препоръки

По всички докторски програми

Да се упражнява система за самоконтрол и вътрешни одити, документирана чрез протоколи и обсъждане на резултатите в НС с предприемане на мерки.

Да се създаде Комисия по качество на обучение на докторантите (3-5 учени + млад учен/докторант).

Да се документира и анализира резултатът от анкетите сред докторанти и работодатели. Да се предприемат мерки за актуализация на ДП в зависимост от получените резултати от анкетите.

Да се финализира системата за издаване на протоколи от проверките за плагиатство.

Да се продължи популяризирането на ДП чрез брошури, срещи с работодатели, участие в обществени инициативи и събития.

Да се разшири и поддържа секцията „Докторантури“ на сайта на ИР-БАН чрез добавяне на линкове към Erasmus+, Web of Science/Scopus и други ресурси.

Да се завърши процесът по въвеждане на електронни досиета на докторантите.

Да се предвидят механизми за проследяване на реализацията на докторантите.

По ДП „Работи и манипулатори“ (ПН 5.1. Машинно инженерство)

Да се систематизира документацията и да се осигури завършен електронен достъп.

Да се популяризират мобилностите, особено дългосрочните, и да се документират резултатите от тях.

По ДП „Приложение на принципите и методите на кибернетиката в различни области на науката“ (ПН 5.2. Електротехника, електроника и автоматика)

Да се ускори приемането на квалификационната характеристика от Научния съвет (срок – октомври 2025 г.).

Да се документира обратната връзка от работодателите и да се анализира приложимостта на придобитите компетентности.

По ДП „Автоматизация на производството (по отрасли)“

Да се ускори приемането на квалификационната характеристика от Научния съвет (срок – октомври 2025 г.).

Да се документира обратната връзка от работодателите и да се анализира приложимостта на придобитите компетентности

По ДП „Елементи и устройства на автоматиката и изчислителната техника“

Да се ускори приемането на квалификационната характеристика от Научния съвет (срок – ноември 2025 г.).

Да се документира обратната връзка от работодателите и да се анализира приложимостта на придобитите компетентности

Забележка относно следното твърдение: ДП произвеждат кадри основно за собствения институт.

От гледна точка на акредитация на ДП се очаква ДП да подготвя специалисти, които могат да се реализират широко – в научни организации, университети, индустрия, бизнес и обществени структури. Необходимо е да се демонстрира приложимостта и обществената значимост на придобитите компетентности в ДП. Затова се правят и анкетите сред потребители на кадри.

Председател:

доц. Екатерина Салкова Гетова

Членове:

1. акад. Красимир Тодоров Атанасов

2. проф. Галя Марчева Станева

3. чл.-кор. Мирослав Иванов Дачев

4. проф. Петя Любомирова Кабакчиева

Приложение: Таблица с индикатори за контрол на качеството на обучение на докторанти в ДП в Института по роботика – БАН

1	Квалификационна характеристика на ДП	ПН 5.1. Машинно инженерство ДП Роботи и манипулатори (http://ir.bas.bg/phd/phd.html) ПН 5.2. Електротехника, електроника и автоматика ДП Приложение на принципите и методите на кибернетиката в различни области на науката (До края на месец октомври 2025 да бъдат приети на НС) ДП Автоматизация на производството (по отрасли) (До края на месец октомври 2025 да бъдат приети на НС) ДП Елементи и устройства на автоматиката и изчислителната техника (До края на месец ноември 2025 да бъдат приети на НС)
2	Общ учебен план	Всяка докторска програма има отделен учебен план
3	Договор за докторантура	При документацията на всеки докторант в личното му досие
4	Индивидуален учебен план (по години), подписан от заинтересованите страни	При документацията на всеки докторант в в личното му досие
5	Интегриране на системата за контрол на обучението на докторантите: създаване на комисия за самоконтрол в института, която проверява свързаната документация и дейности по жизнения цикъл на докторантурата.	Ежегодно докторантите на ИР-БАН докладват годишните си резултати на ежегодната научна сесия на ИР-БАН през месец ноември и до края на годината подготвят годишните си отчети и атестационни карти приети на заседания на съответните секции и Научен съвет на ИР-БАН.

		Предвижда се до края на 2025 г. да се въведе ежегоден самоконтрол осъществен от Научния секретар на ИР-БАН и служител от „Човешки ресурси“, като информацията от проверката по документация и дейности по жизнения цикъл на докторантурата да се докладват и приемат от НС на ИР-БАН.
6	Провеждане на регулярни вътрешни одити от Комисията по контрол на качеството на обучение на докторантите (планирани и непланирани), протоколирани, представяни в НС, с последващи мерки от него или академичния състав на докторантурата.	Ежегодно докторантите на ИР-БАН докладват годишните си резултати на ежегодната научна сесия на ИР-БАН през месец ноември и до края на годината подготвят годишните си отчети и атестационни карти приети на заседания на съответните секции и Научен съвет на ИР-БАН. Предвижда се до края на 2025 г. да се въведе ежегоден самоконтрол осъществен от Научния секретар на ИР-БАН и служител от „Човешки ресурси“, като информацията от проверката по документация и дейности по жизнения цикъл на докторантурата да се докладват и приемат от НС на ИР-БАН.
7	Анкетирание на докторантите – проучване на мнението им относно качеството на обучение по време на тяхната докторантура, анализ и предприемане на мерки при необходимост. <i>(Има много такива шаблони, свободно достъпни в интернет.)</i>	В картата за 3-месечни отчети на редовните докторанти е включено запитване Изготвена е такава анкета: https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLScbtwp3gTS3h9HmUljiBq76nP3iavWXsQO-_GdUxeJU3prtg/viewform която предстои да се дискутира на 23.09.2025 г. от 14 ч. на насрочената информационна среща на докторантите на ИР-БАН и да се приема на НС до края на месец октомври 2025 г..
8	Анкетирание на потребителите на кадри – проучване на мнението на работодатели или други потенциални потребители на кадри относно докторските програми във вашия институт, анализ и предприемане на мерки при необходимост. <i>(Търсят се реални или потенциални потребители, които, освен чрез анкети, да</i>	Основен потребител на кадри, свързани с ДП е ИР Предстои проучване на мнението на на работодатели или други потенциални потребители на кадри относно докторските програми в института. Срок месец ноември 2025

	предоставят мнения и препоръки за ДП с оглед на съответствието ѝ с пазара на труда. Правят се протоколи от срещи, ако има такива, с потребителите на кадри.)	
9	Актуализация на ДП: Всеки път, когато се актуализират докторските програми, се изготвя протокол, който се представя на експертните групи на НАОА като доказателство за актуализация на документацията по ДП. (Актуализацията на ДП може да е вследствие от промяна в нормативните документи, осъвременяване в съответствие с най-последните научни постижения в областта, както и на базата на предложения, обосновани от анкетите на докторантите и потребителите на кадри, и др.)	Ще бъде осъществено при необходимост
10	Актуализация на сайта и публикуване цялата документация, обслужваща ДП, така че всеки докторант да има свободен достъп до нея (празни формуляри), с лице за контакт. Осигурени линкове към: ЦО-БАН, курсовете на БАН, Програмата „Еразъм“ (с лице за контакт) и сключените договори по нея, между БАН-университети/фирми и т.н, обучения за докторанти и други, предлагани от Центъра по иновации. БАН има приоритетна грижа към своите докторанти. <i>Добра практика: Създаване на специална секция „Докторанти“ в сайта на института с подменюта: „Документи“, „Обучителни курсове“, „Вътрешни правила“, „Контакти“ и „Мобилности“. Добавяне на линкове към Erasmus+, Web of Science/Scopus/ специфични бази данни за вашата област и други ресурси, които подпомагат научната работа на докторантите.</i>	В процес на актуализация на секция „Докторантури“ (http://ir.bas.bg/phd/phd.html) Досега са актуализирани документите за кандидатстване в докторантура и за защита на дисертационните трудове (приети от Научния съвет на ИР-БАН Протокол 3/04.04 2025 г.), „Система за осигуряване на качеството на обучение по доктораските програми на ИР-БАН“, „Правила и процедури за проверка на оригиналността и автентичността на дисертационни работи, превенция и санкциониране на изпитни измами и плагиатство на ИР-БАН“ (приети от Научния съвет на ИР-БАН Протокол 5/08.07.2025г., т.2), „Обучавани докторанти и защитили в ИР при БАН – по докторски програми и по секции“ (http://ir.bas.bg/docs/docs.html). Вътрешни правила (http://ir.bas.bg/docs/docs.html), Полезни връзки (http://ir.bas.bg/about_us/links.html, http://ir.bas.bg/phd/phd.html), докторантските курсове от ИР-БАН Предстои актуализация с добавяне на други документи, срок края на месец октомври 2025 г.

1 1	Документацията на всеки докторант трябва да е добре подредена в негово собствено досие: ○ подписан типов договор за провеждане на докторантура ○ индивидуален план за работа на докторанта по години (одобрен от НС) ○ конспект по минимума (одобрен от НС) ○ конспекти по специализираните изпити ○ удостоверения, протоколи и сертификати от проведени изпити ○ годишни отчети на докторанти за всички форми на обучение (приети от НС) ○ отчети на всеки 3 месеца за редовни докторанти ○ заповеди – за зачисляване, отчисляване, промяна на тема на дисертационния труд или определяне на втори научен ръководител/консултант (при необходимост) и др. <i>Вече се говори и за електронно досие на докторанта.</i>	В процес на подготовка е електронно досие на всеки докторант. Налице са в личното досие на всеки докторант: • подписан типов договор за провеждане на докторантура • индивидуален план за работа на докторанта по години (одобрен от НС) • конспект по минимума (одобрен от НС) • удостоверения, протоколи и сертификати от проведени изпити, преминати обучения и участия в научни форуми • годишни отчети на докторанти за всички форми на обучение (приети от НС) • отчети на всеки 3 месеца за редовни докторанти • заповеди – за зачисляване, отчисляване, промяна на тема на дисертационния труд или определяне на втори научен ръководител/консултант (при необходимост) и др.
--------	---	---

1 2	За отчисляване с право или без право на защита: попълнена справка с кредитите от ЦО, която да се прилага в досието на докторанта. <i>Забележка: Съгласно чл. 51 от Правилника за дейността на ЦО и АС при БАН: „Основание за отчисляване е докторантът да е постигнал съществени научни резултати по темата на дисертацията, документиращи с решение на семинара и да е изпълнил образователната</i>	При документацията на всеки докторант в личното му досие
--------	---	---

	програма, като е събрал минимум от 130 кредити“.	
1 3	За допускане до предзащита: попълнена справка с кредитите от ЦО, която да се прилага в досието на докторанта и пред научното жури при защита. <i>Забележка: Минимално изискуемите кредити за допускане до предзащита са както следва:</i> <u>За докторанти, зачислени след 01.01.2019 – общо 200 кредита, в т.ч.:</u> - 130 кредита за изпълнение на образователната част; - 40 кредита за изпълнение на научната програма - 30 кредита за публикации на научни резултати по темата на дисертацията (за повече информация вижте Приложение № 2.2. от Правилника за дейността на ЦО и АС при БАН) <u>За докторанти, зачислени преди 01.01.2019 – общо 250 кредита, в т.ч.:</u> - 130 кредита за изпълнение на образователната част; - 40 кредита за изпълнение на научната програма - 80 кредита за публикации на научни резултати по темата на дисертацията (за повече информация вижте Приложение № 2.1. от Правилника за дейността на ЦО и АС при БАН) Новата акредитационна процедура изисква да се посочи съотношението между образователната	При документацията на всеки докторант в в личното му досие

	и научната част, което по минимални изисквания е 70/30 (30% научна част). На практика в Академията този процент често е по-висок. Почти всички докторанти събират значително повече точки. Затова е важно внимателно да се попълни таблицата и да бъде подписана от докторанта и научния ръководител, така че чрез усредняване на резултатите на другите докторанти да се отчете по-висок процент научна дейност през периода на акредитация.	
1 4	Стимулиране на докторантите за мобилности (Еразъм+ и всякакъв вид други възможности). Предоставяне на възможности за включване в международни научни мрежи. <i>Особено добре се приемат тези над два месеца – така наречената дългосрочна мобилност.</i>	Четири докторанти от Института са участвали в мобилности по обучение по програма Еразъм+, а един докторант е осъществил докторантска мобилност за 6 месеца в Университета на Барселона.
1 5	Запознаване на докторантите с Правилата за академична етика и провеждане на етични научни изследвания и съответно комисиите натоварени с тази дейност. Запознаване със стратегиите и йерархията за разрешаване на проблеми от академично и етично естество в института.	На насрочената за 23.09.2025 г. информационна среща на докторантите на ИР-БАН ще бъде предоставена информация за разрешаване на проблеми от академично и етично естество в института
1 6	Декларация за оригиналност на научния труд. Проверка на всички дисертации чрез софтуер за плагиаризъм, издаване на протокол от проверката. <i>Новата акредитационна процедура изисква да се подаде информация за броя на проверените дисертационни трудове. Академията трябва да гарантира академичната почтеност при получаване на докторска степен и да поддържа високи стандарти за оригиналност.</i>	Декларация за оригиналност – Към документите на всеки защитил докторант (прилага се при документите за публична защита) Проверка на дисертационните трудове се осъществява чрез софтуер за плагиаризъм (www.strikeplagiarism.com), предстои да се въведе издаване на протокол от проверката
1 7	Обявяване на конкурси. Дейности за популяризиране на ДП (брошури, срещи с работодатели, реклами в кариерни центрове,	КОНКУРС за редовни и задочни докторанти през учебната 2025 / 2026 година с

	кръгли маси с ВУ и бизнеса, срещи със студенти, електронни медии и други канали).	допълнителна информация (http://ir.bas.bg/competitions/other.html). Предстои дейност по популяризиране на ДП. Срок до края на м. октомври
1 8	Готовност за предоставяне на информация за преподавателска дейност във висшите училища (ВУ) на докторантите и академичния състав, ангажиран в ДП във Вашия институт – в докладите-самооценка и пред експертните групи, които често са преподаватели от ВУ. Градите имиджа на Академията, и доказвате, че БАН не е единствено изследователска институция. В Стратегията за развитие на БАН са залегнали дейности за подкрепа на ВУ от БАН. Чрез предоставяне на информация за съвместни докторантури с ВУ и предоставяне на информация за проекти и публикации с ВУ, се декларира дейности по тази стратегическа цел.	Има осъществени съвместни докторантури с ВУ Защитил докторант Аделина Кременска, ръководители проф. Анна Лекова от ИР-БАН, проф. Георги Димитров от Университет по библиотекознание и информационни технологии Съвместни проекти по Фонд „Научни изследвания“ с ТУ-София, Югозападен университет „Неофит Рилски“ Благоевград, Университет по библиотекознание и информационни технологии